

HALUK YAVUZER

GENÇLERİ

ANLAMAK

*Ana-babaların
en çok sorduğu
sorular ve
cevaplarıyla*

9. BASIM

RK Remzi Kitabevi

PROF. DR. HALUK YAVUZER meslek yaşamına 1965 yılında başlamış, “Çocuk ve Gençlik Psikolojisi”ni uzmanlık alanı olarak seçmiştir. Öncülüğünde açılmış olan “Ana-Baba Okulları”nda, anne ve babaların eğitimi ve çocuklarıyla sağlıklı iletişim kurabilmeleri amaçlanmıştır.

1989 yılından beri 27 ilde açılan ve 20 bini aşan ana-babaya hizmet götüren bu etkinliğin yanı sıra Dr. Yavuzer, öğretmenlerin eğitimini amaçlayan “Öğretmen Sohbetleri”ni de yurt düzeyinde yayma çabasıdır.

Yavuzer, yayınlarının çoğunda, bilimsel bulguları hayata geçirerek ana-babaları çocuk eğitimi konusunda aydınlatmayı hedeflemiştir. Doktora sonrasında İngiltere’de alanıyla ilgili araştırmalar yapan Yavuzer’in, yurtiçi ve yurtdışında yayınlanmış çok sayıda bilimsel çalışması bulunmaktadır.

Yavuzer beş yıl süreyle Darüşşafaka Cemiyeti Yönetim Kurulu üyeliğinin yanı sıra fakültesini temsilen iki dönem İstanbul Üniversitesi Senatosu üyeliği, altı yıl Fakülte Yönetim Kurulu üyeliği, sekiz yıl da Üniversitelerarası Kurul, Eğitim Bilimleri ve Öğretmen Yetiştirme Doçentlik Temel Alan Danışma Komisyonu üyeliği yapmıştır. Ana Baba Okulu ve Evlilik Okulu adlı kitapların editörlüğünü üstlenen Dr. Yavuzer, halen İstanbul Medipol Üniversitesi Çocuk Gelişimi Bölümü’nde öğretim üyesidir.

Çocukluk, yetişkinlik ve mesleğe giriş dönemine ilişkin anılarını *Taş Sektirirken Anıların Suyunda (2011)* adlı kitabında toplayan Yavuzer’in diğer yayınları şunlardır: *Çocuk ve Suç*, *Çocuk Psikolojisi*, *Ana-Baba ve Çocuk*, *Çocuk Eğitimi El Kitabı*, *Children Draw and Tell*, *Resimleriyle Çocuk*, *Çocuğunuzun İlk 6 Yılı*, *Okul Çağı Çocuğu*, *Çocuğu Tanımak ve Anlamak*, *Gençleri Anlamak*, *Anne Olmak*.

HALUK YAVUZER

GENÇLERİ ANLAMAK

*Ana-Babaların
En Çok Sorduğu Sorular
ve Cevaplarıyla*

Remzi Kitabevi

GENÇLERİ ANLAMAK / Haluk Yavuzer

© Remzi Kitabevi 2005

Her hakkı saklıdır.

Bu yapıtın aynen ya da özet olarak
hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin
yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

Kapak, iç tasarım: Ömer Erduran
Vinyetler: Oğın Kandemirođlu
Karikatürler (s. 22, 68): Piyale Madra

ISBN 978-975-14-1684-1

BİRİNCİ BASIM: Haziran 2005

DOKUZUNCU BASIM: Eylül 2015

Kitabın bu basımı 2000 adet yapılmıştır.

Remzi Kitabevi A.Ş., Akmerkez E3-14, 34337 Etiler-İstanbul

Sertifika no: 10705

Tel (212) 282 2080 Faks (212) 282 2090

www.remzi.com.tr post@remzi.com.tr

Baskı ve cilt: Remzi Kitabevi A.Ş. basım tesisleri

100. Yıl Matbaacılar Sitesi, 196. Bağcılar-İstanbul

Sertifika no: 10648

İçindekiler

BİRİNCİ BÖLÜM: GENÇLERİ TANIMAK, 11

Gençleri Tanımak, 12

Günümüz Genci Değişen Toplum Değerleri İçinde Neler Yaşıyor?, **12**;
Günümüz Genci, Büyük Kentlerde ve Kırsal Alanlarda Neler
Yaşıyor?, **14**; İnternette Büyüyen Yeni Kuşaklar, **16**; Gençlerin Değer
ve Beklentileri, **18**; Üniversite Gençliğinin Sorunları, **20**

Ergenlik, 26

Tarihsel Açıdan Ergenlik, **26**; Dingin Çocukluktan, Fırtınalı Ergenliğe, **27**

Ergenlik Büyümektir, Değişmektir, Metamorfozdur, 32

Ergenlikle Erinlik Arasındaki Fark, **32**; Ergenlikte Bedensel Gelişim, **34**;
Ergenlikte Yaşlara Göre Farklılaşan Gelişim Özellikleri, **38**; Ergenlikte
Bilişsel Gelişim, **43**

Ergenlik Döneminin Hedefleri, 47

Bağımsızlık, **48**; Bağımsızlıkla İlgili Sık Yaşanan Sorunlar ve Çözüm
Önerileri, **59**; Gençler Anne-Babalarının Hangi Davranışlarından
Rahatsızlık Duymaktadır?, **66**; Gençler ve Değerleri, **71**; Gençlerin
Geleceğe İlişkin Hedef ve Beklentileri, **72**

Bir Birey Olarak Kendine Özel Bir Kimlik Oluşturmak, 74

Kimlik Bunalımı, **76**; Bunalım ve Bağlanım, **78**; Dini İnancın Gencin
Yaşamındaki Rolü, **80**

Ergenlik Dönemindeki Ruhsal Değişiklikler, 82

Gencin Kendisiyle İlgili Sorun Alanları, **84**

Gençlik Döneminde Cinsel Gelişim, 98

Cinsel Eğitim, **102**; Üreme Sisteminde Değişim, **104**

İKİNCİ BÖLÜM: GENÇLERİ ANLAMAK, 109

Genç-Aile İlişkileri, 110

Ergende Bağımlılık-Özgürlük İkilemi, **111**; Boşanmış veya Tek Ebeveynli
Ailede Ergen, **114**; Gençle Birlikte Yaşarken Ana-Babayı Zorlayan
Konular, **116**

Genç Anlaşılmak İster, 123

Ergenlerle Konuşmak, **124**; Gençle Sorunları Hakkında Konuşabilirsiniz, **125**

Gencin Arkadaş İlişkileri, 144

Kız-Erkek Arkadaşlığı, **147**

Gencin Okuldaki Yaşamı, 156

Gencin Evde ve Okuldaki Beş Temel Sorunu Hangileridir?, **164**;
Gencin Meslek Seçimi, **172**

Gencin İlgileri, 174

Gencin İlgileri Arasında Sporun Önemi, **175**; Gençlerde Müzik İlgisi, **176**

Gençlik Çağında Görülen Ruhsal Bozukluklar, 180

Duygulanım Bozuklukları, **181**; Ruhsal Etkenlerle Bağlantılı Fizyolojik İşlev veya Yapı Bozuklukları, **184**; Madde Kullanımıyla İlişkili Bozukluklar, **185**

Çocuk Suçluluğu, Ergenlik Döneminde Anti-sosyal Davranış, 187

Suçlu Çocuk ve Gençlerin Yeniden Topluma Kazandırılması, **190**;
Çocuk Mahkemeleri, **191**

Okullarda Şiddet, 196

Güvenli Okul Ne Demektir?, **197**; Günümüz Okullarında Mevcut Durum Nasıl Değerlendirilebilir?, **200**

Kaynakça, 202

*Güzel bir dünya için
umutlarımı tazeleyen
gençlere...*

Önsöz

13 Temmuz 2004 akşamı Charlie Haden Caz orkestrası Açık Hava Tiyatrosu'nda muhteşem bir konser verdi. O gece İstanbul'da temmuz ayında şimdiye kadar olmayan şeyler oldu. Bugüne kadar yağmayan yağmur yağdı. Bugüne kadar görmediğimiz kadar şimşek ve gökgürültüsüne tanık olduk. O yağmur altında, kontrbasın en önde gelen isminin ve dünyanın en büyük ustalarının icra ettiği konseri izleyenler arasında ben ve oğlum da vardık. Bizler kadar, müzik ustaları da bu lezzeti bize sunmanın keyfini yaşıyorlardı. Yağan yağmur, çakan şimşek ne bizi ne de o muhteşem orkestrayı etkilemişti.

Yıllarını benzer bir keyifle geçirerek, yaşamında 40 yılı geride bırakan bir yazar olarak, ülkeme kazandırdığım sekiz kitabın ardından, *Gençleri Anlamak* isimli dokuzuncu kitabımı sunmanın mutluluğunu yaşıyorum. Bugüne kadar her biri yaklaşık 30 bin-90 bin adet basılmış olan sekiz kitabım sayesinde pek çok okurumun "Çocuğumuzu sizin kitabınızla sağlıklı bir şekilde yetiştirdik" şeklindeki onurlandırıcı geribildirimleriyle karşılaştım. Kitaplarımı yazarken "yararlı olabilmenin" ve "bilgilerimi paylaşabilmenin" hazzını hep duydum. Kitaplarımı, Charlie Haden'in kontrbasını, Keith Jarret'in piyanosunu çalarken duyduğu coşkuyla yazdım. Ve ardından başarılı baskılara imza attım.

Gençleri Anlamak, günümüze kadar yazılan "genç"i konu alan kitaplardan farklı bir şekilde ele alındı. *Çocuğu Tanımak ve Anlamak* isimli kitabın formatında ve üç araştırmaya dayalı olarak hazırlanan kitabın temel konusunu, "gencin çevreyle iletişimi" oluşturdu. Bu amaçla; önce gencin tanıtılmasına yer veril-

di, ardından da genç aile, okul ve arkadaş grubu içinde değerlendirildi. Kitapta ayrıca, 24 yıldan beri süregelen ve toplam 27 ilde “Ülker” desteğiyle gerçekleştirdiğimiz ana-baba okullarında, gençlerle ilgili sorulan sorulara ve yanıtlarına da yer verildi. Kitabın her zamanki gibi, tüm eğitimcilere ve anne-babalara yararlı olacağını umuyorum.

Kitaba temel oluşturan üç araştırmayı gerçekleştiren genç çalışma arkadaşlarım; İlkay Demir, Çare Sertelin ve araştırmanın yanı sıra kitabın “bilgi ve tasarımına” olan katkıları nedeniyle Filiz Meşeci’ye, sayfa ve kapak düzenini büyük bir emek, titizlik ve ustalıkla gerçekleştiren Ömer Erduran’a, her zamanki sıcak ilgisiyle kitabın yayınlanmasında beni yüreklendiren Erol Erduran’a teşekkür ederim.

HALUK YAVUZER

İstanbul, Ocak 2005

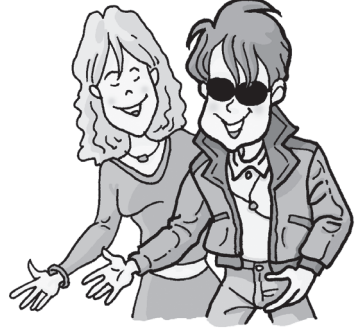
Bölüm 1

Gençleri Tanımak

Gençleri Tanımak

*Gençlik, bilgeliği öğrenme çağıdır,
ihtiyarlıksa onu uygulama.*

ROUSSEAU

GÜNÜMÜZ GENCİ DEĞİŞEN TOPLUM DEĞERLERİ İÇİNDE NELER YAŞIYOR?

Günümüz toplumlarındaki sosyal ölçütler o kadar hızlı bir değişim sürecinden geçiyor ki, gençler hangi ilkelere güvenebileceğinden, ne tür eylemlerin kötü, hangi uygulamaların kabul edilebilir olduğundan yeterince emin değil. Günümüz genci, hangi ölçütleri göz önünde bulundurması gerektiğini bilemiyor. Çünkü kendine örnek alacağı büyükler de, genelde en az onun kadar kararsızlık içinde. “Kültür meşalesi”ni ardından gelen kuşağa geçirmek, her toplumun sorumluluğu olmuştur. Ancak günümüz yetişkinlerinin bu konuda yetersiz kaldığı söylenebilir.

Bertolucci de son filmi *Düşler, Tutkular ve Suçlular*'da 68 kuşağı diye adlandırdığımız kuşağı irdeliyor. Bertolucci; “Çağımız gençliğini anlamayı deniyorum. Çok farklı bir kuşak bu. Geçmiş hiç bilmiyor. Aramızda sanki koca, kara bir uçurum oluşmuş gibi. Eskiden kuşaklararası bir çatışma vardı. Bugün çatışma değil, karşılıklı ilgisizlik ve iletişimsizlik var. Bence asıl kabahat ana-babalarda. 68 kuşağı çok yoğun yıllar yaşadı ama, bu deneyimi çocuklarına nakletmeyi beceremedi. Bu kültürü onlara veremedi, sevdiremedi,” şeklindeki cümleleriyle görüşlerini açıklıyor (Dorsay, 2004).

Aslında hiçbir kuşak, ardından gelen kuşakların gelişiminden pek hoşnut kalmamış, onlarla ilgili olumlu duygu ve düşünceler-

re sahip olmamıştır. Hemen hemen evrensel olan bu bakış açısının nedeni, bir ölçüde yetişkinlerin, “ergenliğin doğasını” kavramakta yetersiz kalışları ve bir ölçüde kendi gençlik dönemlerini unutmalarıdır. Bir başka neden ise bugünün gençliğini, hâlâ eski ölçütlere göre değerlendirmeye çalışma yanlısıdır. Konuya ülkemiz gençleri açısından bakıldığında da kuşaklararası kopuklukta, bir önceki kuşağın “kültür değer ve miraslarını” günümüz kuşağına iletme görevini yeterince yerine getirememelerinin rolü olduğu düşünülebilir. 68 kuşağı diye adlandırdığımız kuşağın tersine, günümüz gençleri apolitik, ülke konularına daha az duyarlı, ancak daha yoğun bir gelecek kaygısı içinde yetişen bireyler olmuştur. Gençlerin tutum ve değerlerine ilişkin belirlenen diğer öğeler arasında, yaşadıkları ülkeden hoşnutsuz olup yurtdışında yaşama istemi (Çuhadaroğlu ve ark., 2004) ile özgecilik/altu-rizm (kişisel yarar gözetmeksizin başkasına yararlı olmaya çalışma) yerine bireysel beklenti ve mutluluğu koyma, bireysel kurtuluşu çözüm olarak görme sayılabilir (Yavuzer, Demir, Meşeci ve Sertelin, 2005c). Gençleri “test odaklı” ve “ezbere dayalı” bir sistem içinde yetiştiren ve plansızlığı sebebiyle onları meslek yaşamına hazırlayamayan eğitim sistemimizin bunda önemli bir rolü olduğu yadsınamaz. Ayrıca bu sistem, gençlerin “okuma alışkanlığı”nın körelmesinde de önemli bir etken olmuştur.

Okuma alışkanlığı günümüz gençliğinde giderek kaybolmakta, gençler, iletişimlerini 300-400 kelimeyle sınırlı bir kelime hazinesi içerisinde sürdürmektedir. Kitap okumak, insanı diğer canlılardan ayıran önemli bir özellik ve zihin gücünün geliştirilmesinde gerekli bir araçtır. İyi bir okuma alışkanlığı, aile ve okulda kazanılır. Bu nedenle, okuma ilgisinin geliştirilebilmesi için aile, okul ve toplum, çocuğa bu doğrultuda faaliyet olanakları hazırlamalıdır.

Eğitim Bilimleri öğrencileri ile farklı üniversite ve fakültelerden mezun olmuş, öğretmen olmak üzere “tezsiz yüksek lisans” öğrenimi gören öğrencilere, “son on yılda ders dışı okudukları kitaplarla, yazarlarını belirtmelerini” istedim. Aldığım yanıt, Eğitim

Bilimleri 1. sınıf öğrencileri için yılda ortalama 1 kitap; 2. ve 4. sınıf öğrencileri için yılda ortalama 2 kitap; tezsiz yüksek lisans öğrencileri için yılda ortalama 2,5 kitaptı. Öğretmen olmak üzere lisansüstü eğitimini tamamlamakta olan bu gençlerin okumuş oldukları kitap sayısı oldukça düşündürücüdür. Kelime hazineleri son derece sınırlı olan bu gençlerin internet yoluyla elde ettikleri ham bilgiyi içselleştirememelerinin, onların zayıf bir altyapıya sahip olmalarında önemli bir etken olduğunu düşünüyorum.

GÜNÜMÜZ GENCİ, BÜYÜK KENTLERDE VE KIRSAL ALANLARDA NELER YAŞIYOR?

Günümüzde, gençlerin bir kısmı, hızlı bir öğrenim sürecinden geçtikleri, şiddetli çevresel baskılara maruz kaldıkları kalabalık metropollerde yaşıyorlar. Ergen, kent yaşamı içinde çocukluktan yetişkinliğe kolay geçiş yapamıyor. Benimseyeceği rol belirsiz olduğundan ya da rollerini yeterince tanıyamadığından, çoğu zaman bir kimlik bile edinmiyor (Cole-Hall, 1970). Konuyu sosyolojik açıdan değerlendiren Emre Kongar (2002), çocuğun öncelikle, erkek ve yaşlı egemen yapıdaki Türk aile sisteminde, ardından da “düşünen, soru soran insanlar yerine ezberleyen, boyun eğen” bireyler yetiştiren eğitim sisteminde ezildiğini savunuyor. Kongar’a göre, “dürüst modeller başarısız ve yoksul”, “başarılı gibi görünen modeller de dürüst olmadığı için”, genç, kimliğini oluşturmada kendisine model bulamıyor. Medya ise, okul ve aileden daha kötü bir durumda. Hiçbir ilkesi ve ahlak kuralı olmayan bir dünyayı gençlerin önüne dikiyor. Hem sanal, yani gerçek değil, hem de etik değerlerden yoksun.

Kimlik kazanma başarısını gösteremeyen günümüz genci, geri çekilip içine kapanarak çocuksu davranışlar sergileyebiliyor ya da geleneksel ölçütlere karşı çıkarak bohem bir yaşam tarzıyla bir tepki verebiliyor. Bu tepkilerin tümü, ergenin “kendisi olma” ve “kendi belirlediği bir yaşamı sürdürme” ye duyduğu son derece doğal bir arzunun dile getirilmesidir.

Bunun yanı sıra büyük kentlerdeki bazı eğitimli ailelerde çocuk “aşırı hoşgörölü” ortamlarda, gevşek bir tutum içinde yetiştiriliyor. Bu durum, çocuğun benlik kontrolünü ve ileri yıllardaki sosyal gelişimini olumsuz etkileyebiliyor. Evde ve okulda bu aşırı hoşgörü ve esnek yaklaşım ortamında büyüyen genç, özgürlüklerinin sınırlarını belirlemede zorlanabiliyor ve çocukluktan bu yana her istediğini elde etmiş olmak, onu doyumsuz hale getirebiliyor.

Günümüz genci, çağın gereği olarak annenin de çalışması sonucu, anne, baba ve çocuk birlikteliğinin giderek azaldığı bir etkileşim ortamında yetişiyor. Bu da gencin, erken gelişim yıllarından başlayarak yetersiz ilgi ortamında büyümesine sebep oluyor.

Kırsal kesimde genç, “eğitimde fırsat eşitliği” ilkesine ters düşen bir “eğitim-öğretim” ortamında yetişiyor. Yeterli araç-gereci olmayan, öğretmen eksiği bulunan okulların olumsuz fiziki ve çevre koşulları altında eğitim görüyor. Öğrenim düzeyi yeterli olmayan ve meslek yaşamını yöreye uygun olarak sürdüren aile de bu eksiği tamamlayamıyor. Buna bağlı olarak genci, “işsizlik” ve “gelecek kaygısı” gibi önemli sorunlar bekliyor.

Özellikle Doğu, Güneydoğu ve Karadeniz yöresinde genç nüfusun en büyük sorununun işsizlik olduğu görülüyor. Son yıllarda İngiltere’de “çocuk suçluluğu” üzerinde yapılan çalışmalar, gençleri suça iten etkenler arasında ilk sırayı “işsizlik” ve “okul dışında kalma”nın aldığını göstermektedir. OECD’nin yayımladığı son eğitim raporu, Türkiye’nin 15-19 yaş grubunda eğitimi bırakan öğrenci sayısı en yüksek ikinci ülke olduğunu göstermektedir (OECD, 2004).

14 milyonu ilköğretim çağında olan genç nüfusun egemen olduğu ülkemiz için de “işsizlik”, bireyi suça iten önemli bir etkidir. Nitekim, son yıllarda çocuk suçluluğundaki artışın “mal aleyhine işlenen” suç grubunda yoğunlaştığı dikkati çekmektedir. Adalet Bakanlığı 2002-2003 yılı verilerine göre çocuk sanıkların sayısı bir yılda yüzde 23,5 artmış ve verilen cezaların

hırsızlık ve darp suçlarında yoğunlaştığı saptanmıştır (www.adli-sicil.gov.tr).

Bunun yanı sıra sokakta yaşayan ve sokakta çalışan çocuk sayısının 40 bini bulması ve bunun üç bininin madde bağımlısı olması, “sokakta yaşayan çocuklar” sorununun ürkütücü boyutlara ulaştığını göstermektedir (*Radikal*, 5 Kasım, 2004). Yeterince önlem alınmadığı takdirde “potansiyel suç” ortamında yaşayan bu gençlerin de suç işleme olasılıkları yüksektir.

INTERNETLE BÜYÜYEN YENİ KUŞAKLAR

Çocuklardan farklı olarak ergenler evin dışında daha fazla zaman geçirmekte, ailenin dışındakilerle daha fazla deneyim yaşamaktadır. Ancak, yetişkinlerden de farklı olarak henüz kendilerine bir yol çizmemişler, büyük ölçüde kalıcı bir kimlik geliştirmemişler ve yeniliklere daha açık durumdadırlar. Ergenler küresel medyayla (müzik, film, TV, internet gibi) çocuklara ve yetişkinlere göre daha ilgili oldukları için ve medya da küreselleşmenin en önemli kaynaklarından biri olduğu için, onların bunlardan etkilenme olasılıkları daha yüksek görünmektedir (Özdemir & Çok, 2007).

Günümüz genci, dedelerinin ve büyükanyelerinin yaşamları süresince maruz kaldıklarından daha çok şiddet sahnesiyle karşılaşmakta, şiddet televizyon ve sinema kanalıyla vurgulanmaktadır. Televizyon izlemenin ve bilgisayar oyunu oynamanın en yoğun olduğu dönemin 11-14 yaşları olduğu belirlenmiştir. Çocukluk yıllarında itibaren “şiddet” öğesinin egemen olduğu TV programlarıyla yetişen genç, ortalama 16 yaşına kadar televizyonda 13.000 şiddet eylemine tanık olmaktadır.

Dietz (1998), piyasadaki en popüler bilgisayar oyunlarının %80'inin şiddet unsuru içerdiğini belirtmiştir (Akt: Kirsh, 2003; çev. Yıldırım).

İnternet kafelerdeki 11-12 yaşlarındaki gençlerin ısrarla oynadıkları “The Suffering”, “Man Hunt”, “Doom 3” gibi ba-

zı oyunlar, sadece bombalama ve her türlü adam öldürmeyi içeren vahşet ve şiddet dolu oyunlardır. Şiddet içeren bilgisayar oyunu oynayanlar, aktif saldırgan kimselerdir. Burada birey, televizyonda olduğu gibi gözlemci olarak değil, oyunun aktif bir karakteri gibi hareket eder. Şiddet içeren bu tür oyunlarda, genç, oyun oynarken saldırgan davrandıkça, puan alma, bir üst seviyeye geçmek şeklinde ödüllendirilmekte, bu da saldırgan davranışı daha fazla arttırabilmektedir.

Şiddet eylemlerinin izlenmesi, çocuk ve gençte ruhsal gerginliği arttırabilmekte; dengesi daha kolay değişebilen, öfke eğilimli gençlerde, dürtüsel ve duygusal kontrolü daha da zayıflatmaktadır (Yavuzer, 2003). Bu durum, aile ortamındaki şiddetle de pekiştirildiğinde, genç, şiddeti kabul edilebilen bir iletişim yöntemi olarak algılayabilmekte ve kolaylıkla şiddet seçeneğine başvurabilmektedir.

Newsweek dergisi, Eylül 2003 sayısında, gençler arasında elektronik oyunların sinema ve televizyona kıyasla daha popüler olduğunu vurgulamakta, internet kafelerde oyun oynayanların % 38'ini 18 yaşın altındaki gençlerin oluşturduğunu ve seçilen oyunlar arasında şiddetin egemen olduğu aksiyon oyunlarının % 42 ile ilk sırada yer aldığını açıklamaktadır. Aynı dergiye göre gençlerin bir gün içinde bu oyunları oynadıkları ortalama süre İsrail'de 65, İngiltere'de 44, Almanya'da 34 dakikadır.

Şiddet içeren bilgisayar oyunlarının saldırgan davranışın oluşumu üzerinde, kısa ve uzun süreli etkileri vardır. Bu etki kısa dönemde, saldırgan düşünceleri, duygu ve uyarılmayı arttıran durumsal değişken olarak görülür. Uzun dönemde ise, saldırgan inanç ve tutumları arttırarak saldırgan davranı kalıp ve beklentileri yaratarak bireyi saldırganlığa karşı duyarsızlaştırmaktadır (Kirsh, 2003; çev. Yıldırım).

Kısaca, günümüz genci sayısız şiddet örneğiyle yetişerek ve şiddete karşı duyarsızlaşarak yetişkinliğe adım atmaktadır. Bunun sonucu olarak da tepkilerinde son derece hoşgörüsüz olabilmektedir.

Hiçbir kuşak, ardından gelen kuşakların gelişiminden pek hoşnut kalmamış, o kuşakla ilgili olumlu duygu ve düşüncelere sahip olmamıştır. Bunun bir nedeni, yetişkinlerin "ergenliğin doğası"nı kavramakta yetersiz kalmaları ve kendi gençlik dönemlerini unutmalarıdır. Bir başka nedeni ise yetişkinlerin, bugünün gençliğini hâlâ eski ölçülere göre değerlendirme yanlışını yapmalarıdır.

Gençleri Anlamak, bu gerçekten hareketle, günümüz gençlerini gelişim ve kültürel özelliklerini dikkate alarak tanıtmayı amaçlamaktadır. Kitap ayrıca, yurdumuzda yapılan araştırmaları temel alarak "genci kendi kültürümüz içerisinde" irdelemekte ve gençlik döneminde yoğun şekilde yaşanan sorunları ele alıp çözüm önerileri üretmektedir.

1965 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Pedagoji Bölümü'nde meslek yaşamına başlayan Prof. Dr. Haluk Yavuzer, halen Medipol Üniversitesi Çocuk Gelişimi Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görevini sürdürmektedir.

Haluk Yavuzer'in, yurtiçinde ve yurtdışında yayınlanmış çok sayıda bilimsel çalışması bulunmaktadır.

www.remzi.com.tr

ISBN 978-975-14-1684-1

9 789751 416841